

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Duda Attila Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Duda Attila ügyvéd által képviselt felperesnek, a dr. Kiss Ferenc Kálmán ügyvéd által képviselt alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2013. február 7. napján meghozott, 38.P.24.385/2012/8. számú ítélete ellen, a felperes részéről 9. és 12., az alperes részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, és az alperes 741.600 (hétszáznegyvenegyezer-hatszáz) forint összegű marasztalását 1.581.680 (egymillió-ötszáznyolcvanegyezer-hatszáznyolcvan) forintra, ebből 48.000 (negyvennyolcezer) forint után 2004. december 15. napjától, 1.516.880 (egymillió-ötszáztizenhatezer-nyolcszáznyolcvan) forint után 2004. október 22. napjától, 16.800 (tizenhatezer-nyolcszáz) forint után 2005. január 3. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelmet megelőző naptári félév utolsó napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatra felemeli. Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 127.000 (százhuszonhétézer) forint elsőfokú perköltséget, és az államnak külön felhívásra 301.400 (háromszázegyezer-négyszáz) forint kereseti és fellebbezési illetéket. Az állam terhén maradó kereseti illeték összegét 105.500 (százötzezer-ötszáz) forintra leszállítja. Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 52.501 (ötvenkétezer-ötszázegy) forint állam által előlegezett szakértői díjat, az állam terhén maradó, állam által előlegezett szakértői díj összegét pedig 150.000 (százötvenezer) forintra leszállítja. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 114.300 (száztizennégyezer-háromszáz) forint másodfokú perköltséget, és az államnak külön felhívásra 380.200 (háromszáznyolcvanezer-kétszáz) forint fellebbezési illetéket. A fennmaradó 67.200 (hatvanhétézer-kettőszáz) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperest 2004. október 22-én, az útesten való áthaladás közben elütötte egy kötelező gépjármű felelősségbiztosítással nem rendelkező személygépkocsi. A felperes a balesetben a bal könyök többszörös hámhorzsolását, koponyatörést, agyzúzódást, medence törést és a jobb boka zúzódását szenvedte el. A koponyasérülés következtében minimális burok alatti vérömleny keletkezett, a koponyatörés következményeként bal oldali kombinált halláscsökkenés alakult ki, a jobb oldali idegi eredetű halláscsökkenése mellett. A felperes kárigényt jelentett be az alperesnek. Az alperes különböző jogcímen összesen 152.493 forintot fizetett meg a felperesnek.

A felperes a balesettel okozati összefüggésben keletkezett kárainak a megtérítése iránt terjesztett elő keresetet. Leszállított keresetében gondozási költség címén 103.200 forint, gyógyszerköltség címén 333.600 forint lejárt járadék és 2012. szeptember 1-jétől havonta 3.600 forint járadék, élelemfeljavítás költsége címén 102.600 forint, dologi kár címén 19.464 forint, a kórházba vásárolt ingóságok költsége címén 11.700 forint, háztartási kisegítő költsége címén 836.400 forint lejárt járadék és 2012. szeptember 1-jétől havonta 9.000 forint járadék, háztartási többletköltség címén 449.280 forint lejárt járadék és 2012. szeptember 1-jétől havonta 4.800 forint járadék, kulturális többletköltség címén 55.680 forint, közlekedési többletköltség címén 64.320 forint, nem vagyoni kártérítés címén 5.000.000 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Igényt tartott a kártérítés után járó törvényes mértékű késedelmi kamatoknak, valamint a perrel felmerült költségeinek a megfizetésére is. Keresete jogszabályi alapjaként a Ptk. 345. § (1) bekezdését, 339. § (1) bekezdését és a 190/2004. (VI. 8.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdését jelölte meg.

Az alperes az ellenkérelmében elismerte a teljesítési kötelezettségének fennállását, kötelezettségének enyhítése érdekében azonban arra hivatkozott, hogy a felperes felróható magatartásával maga is közrehatott a baleset és kárai bekövetkezésében. Védekezésében tételesen vitatta a felperes követelésének összegét és egyes kárainak bekövetkezését. Kiemelte, hogy a felperes kárait a korábbi kifizetésekkel részben megtérítette.

Az elsőfokú bíróság 33.P.21.724/2008/50. számon közbenső ítéletet hozott. Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét a Fővárosi Ítéltábla a 6.Pf.20.850/2012/4. számú közbenső ítéletével részben megváltoztatta, és az alperes 2004. október 22-én bekövetkezett balesettel összefüggő felelősségének arányát 60 %-ban határozta meg.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 741.600 forintot, ebből 79.200 forint után 2004. december 15-től, 616.880 forint után 2004. október 22-től, 45.600 forint után 2005. január 3-tól a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatot, 183.600 forint lejárt járadékot és ezen összeg után 2009. január 1-jétől a kifizetés napjáig járó törvényes

mértékű késedelmi kamatot és 2013. március 1-jétől havonta 1.800 forint járadékot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kimondta, hogy a felek a felmerült költségeiket maguk viselik. Megállapította, hogy a le nem rótt kereseti és fellebbezési illetéket, valamint az állam által előlegezett szakértői díjat az állam viseli. Ítéletének indokolása szerint a felperes gondozását a perben beszerzett orvosi szakvélemény alapján négy hónapra találta indokoltnak. A gondozás költségét mérlegeléssel havonta 43.000 forintban állapította meg. A kármegosztás alkalmazása és az alperes által gondozási költség címén fizetett 24.000 forint levonása után 79.200 forintot ítélt meg a felperesnek. A szakvélemény alapján megalapozottnak ítélte meg a felperes gyógyszerköltség megtérítése iránti követelését. A szakvélemény és a felperes által csatolt bizonylatok alapján a felperes kórházból való elbocsátását követő két hónapra havonta 6.000 forintban, ezt követően havonta 3.000 forintban határozta meg a gyógyszerköltség összegét. A kármegosztás alkalmazásával 183.600 forint lejárt, és 2013. március 1-jétől havonta 1.800 forint folyamatos járadék megfizetésére kötelezte az alperest. Az élelemfeljavítás költségének megtérítése iránti igényt azért találta alaptalannak, mert az élelemfeljavítás indokoltságát az orvosi szakvélemény nem támasztotta alá. Dologi kár címén 8.880 forintot ítélt meg a felperes javára. Álláspontja szerint a kórházba vásárolt ingóságok költsége tekintetében a felperes követelése nem volt eltúlzott. A követelt összeget csökkentette az avulásra és a kármegosztásra figyelemmel, és levonta abból az alperes által teljesített 6.000 forintot. Mindezek után 8.000 forint megfizetésére kötelezte az alperest. A szakértői vélemény alapján a háztartási kisegítő igénybevételét négy hónapra fogadta el indokoltnak. A kisegítő költségének összegét havonta 15.000 forintban állapította meg. A kármegosztás alkalmazása és az alperes által teljesített 24.000 forint levonása után 12.000 forintot ítélt meg a felperesnek. A felperes háztartási többletköltség megtérítése iránti kereseti kérelmét a költség felmerülésének bizonyíthatatlansága és a balesettel való okozati összefüggés hiánya miatt nem látta teljesíthetőnek. Kulturális többletköltség címén 4.800 forint megfizetésére kötelezte az alperest. Az orvosszakértői vélemény alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes négy hónapig nem volt alkalmas tömegközlekedési eszköz igénybevételére. Erre figyelemmel megalapozottnak ítélte meg a felperes közlekedési többletköltség megtérítése iránti követelését. A költség összegét mérlegeléssel havonta 20.000 forintban állapította meg. A kármegosztás alkalmazása és az alperes által teljesített 19.200 forint levonása után 28.800 forintban marasztalta az alperest. A felperes nem vagyoni káraként értékelte a felperes baleseti sérülésekre visszavezethető halláskárosodását, pszichés állapotának enyhe megromlását, társadalmi és családi életének a balesettel és az abban elszenvedett sérülésekkel okozati összefüggésben álló hátrányos megváltozását, valamint azt, hogy a kórházi kezelését követően három hónapig állandó felügyeletre szorult. Úgy foglalt állást, hogy a felperest ért személyi hátrányok kiküszöböléséhez - figyelemmel a felperes felróható közrehatására is - 600.000 forint nem vagyoni kártérítés indokolt és szükséges. A perköltség viseléséről a peres felek pernyertességének, illetve pervesztességének arányára tekintettel a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az ítélet ellen mind a felperes, mind az alperes fellebbezést terjesztett elő.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását, leszállított keresetének teljesítését, és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Okfejtése szerint az elsőfokú bíróság által megítélt nem vagyoni kártérítés túlzottan alacsony, nem alkalmas az őt ért hátrányok kellő mértékű kiküszöbölésére. Hangsúlyozta, hogy a nem vagyoni kártérítés tekintetében nincs helye kármegosztásnak, ezért a felek felelősségét 60-40 %-ban megállapító jogalapi döntésnek a nem vagyoni kártérítés összege szempontjából nincs jelentősége. Kiemelte, hogy a balesetben súlyos sérüléseket szenvedett el, jelenlegi állapota az életvitelét megnehezíti, pszichés állapota, valamint társadalmi és családi élete hátrányosan változott meg. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság túlzott jelentőséget tulajdonított a természetes okú megbetegedéseinek és korábbi leszázalékolásának. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal a baleseti sérülések fizikai és pszichikai állapotrosszabbító hatását a természetes kórokú megbetegedésekre. Vitatta a felróható közrehatásával kapcsolatban a közbenső ítéletben megállapított tényállást. A vagyoni károkkal kapcsolatban hivatkozott a keresetben korábban már részletesen előadott érveire.

Az alperes fellebbezése marasztalásának 325.680 forint tőkére való leszállítására, valamint a felperes első- és másodfokú perköltségben marasztalására irányult. Kifejtette, hogy a felperes állapotának javulásával egyre kisebb mértékben szorult gondozásra. Ezért a gondozás költsége átlagosan havonta 15.000 forintban fogadható el, így a felperes követelése 12.000 forintot meghaladóan alaptalan. Vitatta, hogy a felperes rendszeresen fájdalomcsillapító gyógyszerek szedésére szorul, és emiatt vitássá tette a gyógyszerköltséget pótló járadék indokoltságát. Előadta, hogy a kórházba vásárolt ingóságok 20.000 forintból beszerezhetők voltak, ezért az e jogcímen történt marasztalása alaptalan volt. Kiemelte, hogy a felperes már a baleset előtt is korlátozott volt a háztartási munkák végzésében. Okfejtése szerint a felperes kiesett háztartási munkájának ellenértéke legfeljebb havonta 10.000 forintban határozható meg, ezért a kármegosztásra és a már teljesített összegre figyelemmel a felperes további kártérítésre nem tarthat igényt. Hivatkozott arra, hogy a felperes igazolt közlekedési többletköltségét, valamint a kórházba vásárolt ingóságok figyelembe vehető költségét megtérítette. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés összegének megállapítása során nem mérlegelte kellőképpen a felperes nagymértékű közrehatását. Hangsúlyozta, hogy a baleset következtében nem alakult ki olyan maradványtünet, ami egészségkárosodást okoz, így a 600.000 forint nem vagyoni kártérítés eltúlzott. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az alperes nagyobb arányú pernyertessége ellenére nem kötelezte a felperest elsőfokú perköltség megfizetésére.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet alperes fellebbezésével támadott rendelkezéseinek helybenhagyását indítványozta.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Sem a felperes, sem az alperes nem támadta a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének az alperest 325.600 forint tőke megfizetésére kötelező rendelkezését. Ez a rendelkezés fellebbezés hiányában a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján első fokon jogerőre emelkedett. Emiatt a Fővárosi Ítéltábla kizárólag az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel támadott, az alperest 325.600 forintot meghaladóan marasztaló és a keresetet elutasító rendelkezéseit vizsgálta felül.

Mind a felperes, mind az alperes fellebbezése részben megalapozott.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészíti azzal, hogy a felperesnél a balesetben elszenvedett enyhe agykárosodás talaján organikus személyiségzavar kialakult, amelynek következtében "kisebb problémákon is felizgatja magát" és szerepet játszhat alvászavarában is.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a tényállásra alapított érdemi döntésével és a döntés ítéletben kifejtett indokaival azonban az ítéltábla nem értett egyet teljes mértékben.

Gondozás költsége:

A Pp. 206. § (3) bekezdése szerint a bíróság a kártérítés vagy egyéb követelés összegét, ha a szakértői vélemény vagy más bizonyíték alapján meg nem állapítható, a per összes körülményeinek mérlegelésével belátása szerint határozza meg.

A perben beszerzett orvosszakértői vélemény alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes gondozása 4 hónapig volt indokolt. Gondozási költség felmerülését és összegét a felperes a perben nem bizonyította, a felperes gondozását hozzátartozói - felesége és gyermeke - látták el. Az alperes a fellebbezésében megalapozottan hivatkozott arra, hogy a felperes gondozási szükséglete állapotának javulásával fokozatosan csökkent. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság által megállapított napi 1.500 forint gondozási díj eltűzött, meghaladja a Pp. 206. § (3) bekezdésének megfelelő, okszerű mérlegeléssel megállapítható összeget.

A felperes fokozatosan csökkenő gondozási szükségletére tekintettel az ítéltábla a hozzátartozók által végzett gondozás költségének összegét a Pp. 206. § (3) bekezdése alapján mérlegeléssel napi 1.000 forintban, összesen 120.000 forintban határozta meg. Ennek 60 %-a 72.000 forint, amiből az alperes megfizetett 24.000 forintot. Így a felperes gondozási díj címén további 48.000 forintra tarthat igényt. Ezért az ítéltábla a gondozási díj összegét 48.000 forintra mérsékelte.

Gyógyszerköltség:

Az orvosszakértői vélemény alapján az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a kórházból való hazabocsátását követő két hónapig indokolt volt a felperes részéről fájdalomcsillapító és gyulladáscsökkentő gyógyszerek, ezt követően időszakosan fájdalomcsillapítók szedése. A gyógyszerek havonkénti költségét a periratokhoz csatolt bizonylatok alapján helyesen állapította meg az első két hónapra havonta 6.000 összesen 12.000 forintban. Ennek 60 %-a 7.200 forint.

Az elsőfokú bíróság azonban nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy dr. **Sz. Gy.** igazságügyi orvosszakértő a szakvéleményében a felperes vizsgálatát követően azt állapította meg, hogy a felperesnél a balesetben elszenvedett enyhe agykárosodás miatt organikus személyiségzavar alakult ki. Erre a szakértő az összefoglaló véleményében nem tér ki, az összefoglaló vélemény így nem tartalmazza teljes körűen a szakértőnek a per érdemi elbírálása szempontjából jelentős valamennyi megállapítását. Ennek, az összefoglaló véleményből kimaradt szakértői megállapításnak az alapján viszont megalapozottan vonható le következtetés a nyugtató hatású gyógyszerek rendszeres szedésének indokoltságára is.

A periratokhoz csatolt bizonylatokból megállapítható, hogy a felperes által rendszeresen szedett nyugtatók és alkalmasszerűen szedett fejfájáscsillapítók havonkénti összege bizonyosan eléri a 3.000 forintot. Az alperes ennek 60 %-át, havonta 1.800 forintot köteles megtéríteni. Emiatt az ítélet tábla nem találta indokoltnak sem a felperes gyógyszerköltség megtérítése iránti kereseti kérelmének elutasítását, sem a felperes részére az elsőfokú bíróság által megítélt lejárt és jövőben esedékessé váló járadék csökkentését.

A balesetből eredő sérüléseivel okozati összefüggésben a felperes nem rendszeresen, hanem csak időnként szorul fájdalomcsillapító gyógyszerek szedésére. Az a rendelkezésre álló bizonyítékokból és egyéb peradatokból nem volt megállapítható, hogy a felperes milyen gyakorisággal szorul fájdalomcsillapítók alkalmazására kifejezetten a balesettel okozati összefüggésben. A felperes által szedett további gyógyszerek esetében pedig nem állapítható meg, hogy szedésüket a felperes baleseti eredetű maradványállapota indokolná. Erre figyelemmel az ítélet tábla a gyógyszerköltség összegének felemelésére sem látott lehetőséget.

Élelem feljavítás költsége:

Az orvosszakértői vélemény egy hónapi időtartamra igazolta a felperes élelemfeljavításának indokoltságát.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (3) bekezdésének megfelelő, okszerű mérlegeléssel határozta meg az élelemfeljavítás költségét 15.000 forintban. A kármegosztás alkalmazását és az alperes által ezen a jogcímen teljesített összeg levonását követően helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az alperes a felperes élelemfeljavítással felmerült költségeit megtérítette, ezért a felperes további kártérítésre nem tarthat igényt.

Dologi károk:

Az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (3) bekezdésének megfelelő okszerű mérlegeléssel állapította meg a felperes balesetben megrongálódott ruházatának értékét. A balesetkor viselt ruházat vonatkozásában - tekintettel arra, hogy e ruhák már használtak voltak - megalapozottan vonta le a használatból eredő értékcsökkenést. Az alperes a ruhák avult értékének, 31.200 forintnak a 60 %-át, 18.720 forintot köteles megtéríteni, amiből 9.840 forintot már teljesített, így a felperest további 8.880 forint illeti meg.

Kórházba vásárolt ingóságok költsége:

Az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (3) bekezdésének megfelelő okszerű mérlegeléssel határozta meg a felperes részére a kórházba vásárolt ingóságok költségét, és a következetesen alkalmazott bírósági gyakorlatnak megfelelően ennek a költségnek a felét a jogos kártérítési igény alapjának. A kármegosztás alkalmazása és az alperes által megfizetett 6.000 forint levonása után helyesen állapította meg 8.000 forintban a felperes megalapozott követelésének összegét. Emiatt az ítéletábra nem látta indokoltnak sem az alperes marasztalásának felemelését, sem annak leszállítását.

Háztartási kisegítő költsége:

Az orvosi szakvélemény - ahogy arra az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá - 4 hónapra támasztotta alá a háztartási kisegítő igénybe vételének indokoltságát. Az elsőfokú bíróság a perben kihallgatott tanú vallomása alapján megalapozottan állapította meg tényként azt, hogy a felperes a balesetet megelőzően végzett háztartási munkát, aminek a pótlása 4 hónapig szükséges volt.

Tekintettel arra, hogy a felperes kiesett háztartási munkáját a hozzátartozói pótolta, az elsőfokú bíróság által megállapított havonkénti 15.000 forint megfelel a Pp. 206. § (3) bekezdése szerinti mérlegeléssel meghatározható összegnek. A havonta 15.000, összesen 60.000 forint 60 %-a 36.000 forint, ebből az alperes megfizetett 24.000 forintot, így az alperes további 12.000 forint megfizetésére köteles. Ezért az ítéletábra sem ezen összeg felemelését, sem mérséklését nem látta indokoltnak.

Háztartási többletköltségek:

A Pp. 164. § (1) bekezdése kimondja, hogy a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el.

Ennek a törvényi rendelkezésnek az alapján a perben a felperest terhelte annak a bizonyítása, hogy a balesettel okozati összefüggésben háztartásának költségei megemelkedtek. Ennek a bizonyítási kötelezettségének a felperes nem tudott eredményesen eleget tenni - sem a balesettel okozati összefüggésben álló

háztartási többletköltség felmerülését, sem a többletköltség összegét nem tudta bizonyítani.

A Pp. 3. § (3) bekezdése értelmében a bizonyítás esetleges sikertelensége törvény eltérő rendelkezése hiányában a bizonyításra kötelezett felet terheli. Ennek alapján az okozati összefüggés és az összeg bizonyítottságának hiányát az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a perben a felperes terhére, és helyesen vont le következtetést a felperes háztartási többletköltség megfizetése iránti követelésének megalapozatlanságára.

Kulturális többletköltség:

Az elsőfokú bíróság az orvosszakértői vélemény alapján megalapozottan állapította meg, hogy a felperes 4 hónapra tarthat igényt kulturális többletköltségre. Egyéb bizonyíték hiányában a Pp. 206. § (3) bekezdésének megfelelő mérlegeléssel határozta meg a kulturális többletköltség összegét havonként 4.000, összesen 16.000 forintban. Ennek 60 %-a 9.600 forint, amiből az alperes megtérített 4.800 forintot. Így a felperes további 4.800 forint kulturális többletköltségre jogosult. Emiatt az ítéltábla a kulturális többletköltség összegének felemelésére sem látott lehetőséget.

Közlekedési többletköltség:

A felperes semmilyen módon nem bizonyította, hogy a közlekedéssel felmerült költségei a baleset után a balesetre visszavezethető okból több, mint 19.200 forinttal meghaladták azt az összeget, amit a baleset előtt közlekedésre fordított.

A kár felmerülésének és összegének bizonyíthatatlanságát a Pp. 164. § (1) bekezdése és 3. § (3) bekezdése alapján a felperes terhére kellett értékelni. Erre figyelemmel tényként az volt megállapítható, hogy a felperesnek az alperes által már megtérített 19.200 forinton felül közlekedési többletköltsége nem merült fel, ezért a felperes közlekedési többletköltség megtérítése iránti követelése megalapozatlan. Ezért az ítéltábla az alperes marasztalását az elsőfokú bíróság által közlekedési többletköltség jogcímén megítélt 28.800 forinttal csökkentette.

Nem vagyoni kártérítés:

Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte nem vagyoni kártérítés iránti követelést megalapozó körülményként a felperes baleseti sérülésekre visszavezethető halláskárosodását, pszichés állapotának megromlását, társadalmi és családi életének a balesettel és az abban elszenvedett sérülésekkel okozati összefüggésben álló hátrányos megváltozását, valamint azt, hogy a kórházi kezelését követően három hónapig állandó felügyeletre szorult.

Nem vonta azonban értékelése körébe a felperes balesetben elszenvedett agysérülésének azon következményét, amelyet dr. **Sz. Gy.** igazságügyi orvosszakértő szakvéleményében organikus személyiségzavar részjelenségének írt le. A hétköznapi életben gyakran jelentkező apró problémákra fokozott idegességgel történő reagálás, amelyet az alvászavar miatti fáradtság súlyosbíthat, jelentősen megnehezíti a felperes mindennapi életvitelét, rontja a felperes életminőségét.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság által a felperes részére megítélt nem vagyoni kártérítés nem áll arányban a felperest ért személyi hátrányok súlyosságával, ezért nem alkalmas a felperest ért hátrányok hozzávetőleges kiküszöbölésére, akkor sem, ha a felperes a baleset bekövetkezésében maga is közrehatott. A nem vagyoni kártérítés körében mechanikus kármegosztásnak nincs helye, ez azonban nem jelenti, hogy a közrehatást a nem vagyoni kártérítés összegének a meghatározásakor ne kellene értékelni. Az ítéltábla ezért a felperest ért valamennyi hátrány és a felperesi közrehatás Pp. 206. § (3) bekezdése szerinti mérlegelésével a felperes nem vagyoni kárának összegét 1.500.000 forintban határozta meg, további emelésre nem látott lehetőséget.

Perköltség, illeték és az állam által előlegezett szakértői díj:

A felperes és az alperes részben lettek pernyertesek, illetve pervesztesek. A felperes a perben a keresetét a közbenső ítélet jogerőre emelkedése után leszállította; azt az összeget azonban, amellyel a felperes a követelését csökkentette, úgy kellett tekinteni, hogy ezen összeg tekintetében a felperes pervesztes lett. Erre figyelemmel a 6.181.500 forint pertárgyértékhez képest a felperes 1.603.280 forint, az alperes 4.578.220 forint erejéig lett pernyertes.

A Pp. 81. § (1) bekezdése kimondja, hogy részleges pernyertesség esetében a bíróság a perköltség felől a pernyertesség arányának, valamint az egyes felek által előlegezett költségek összegének figyelembevételével határoz. Ha a pernyertesség és pervesztesség aránya, valamint az előlegezett költségek összege között nincsen számottevő különbség, a bíróság akként rendelkezik, hogy mindegyik fél maga viseli a saját költségét.

Mivel a felek a pernyertességének, illetve pervesztességének aránya között számottevő volt a különbség, és túlnyomó részben az alperes lett a pernyertes, az alperes a fellebbezésében megalapozottan hivatkozott arra, hogy a felperes köteles perköltség megfizetésére. Ezért az ítéltábla kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek ügyvédi munkadíjként felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése a) pontja szerint megállapított összegű elsőfokú perköltséget.

A felperest az eljárásban illetékfeljegyzési jog illette meg, és a felperesnek az elsőfokú bíróság a szakértői díjakra kiterjedő részleges költségmentességet engedélyezett. Ebből az következik, hogy az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3)

bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a felperes köteles viselni a kereset 370.900 forint, és a közbenső ítélet elleni fellebbezés 36.000 forint illetékének a felperes pervesztességével arányos részét, összesen 301.400 forintot. A fennmaradó 105.500 forint illeték az alperes illetékmentessége folytán marad az állam terhén.

Az elsőfokú eljárásban 202.501 forint állam által előlegezett szakértői díj merült fel. Ebből a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az alperes köteles megfizetni a pervesztességével arányos 52.501 forintot, míg a fennmaradó 150.000 forintot a felperes részleges költségmentessége folytán az állam viseli.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben, a rendelkező rész szerint megváltoztatta.

A másodfokú eljárásban az összesen 5.592.884 forint fellebbezési pertárgyértékhez képest a felperes 840.000 forint, az alperes 4.752.884 forint erejéig lett pernyertes. Erre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest másodfokú perköltség, az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján pedig a fellebbezési illeték felperes másodfokú pervesztességével arányos részének megfizetésére.

Budapest, 2014. február 6.

Világhyiné Dr. Böcskei Terézia s. k.
a tanács elnöke

Dr. Lente Sándor s. k.
István s. k.
előadó bíró

Dr. Csóka
bíró

A kiadmány hitelül:
Hilcz Ádámné
tisztviselő